

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«05» 09 2022 року

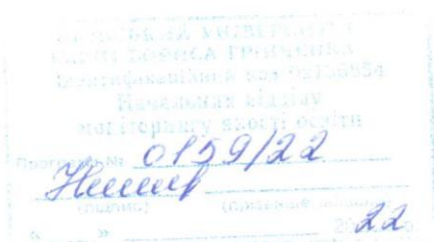
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Рідномовна освіта з методикою навчання»

для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 012.00.01 «Дошкільна освіта»

Київ – 2022

Розробник:

Порядченко Леся Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Факультету педагогічної освіти

Викладач:

Порядченко Леся Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Факультету педагогічної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол №6 від 31 серпня 2022 року

Завідувач кафедри початкової освіти

 Геннадій БОНДАРЕНКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 012.00.01
«Дошкільна освіта»

«31» серпня 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми 012.00.01 «Дошкільна освіта»

 Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму перевірено

«01» 09 2022 р.

Заступник декана Факультету педагогічної освіти

 Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
<i>«Рідномовна освіта з методикою навчання»</i>		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6/ 180	
Курс	2-3	2-3
Семестр	4-6	4-6
Кількість змістовий модулів із розподілом:	6	
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин, в тому числі:	180	180
Аудиторні	84	24
Модульний контроль	12	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	54	156
Форма семестрового контролю	залік, екзамен	залік, екзамен

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – засвоєння студентами теоретичних відомостей, усталених норм сучасної української літературної мови; розвиток й удосконалення мовних і мовленнєвих умінь і навичок, необхідних для формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів – учителів початкових класів; розкриття наукових концепцій дидактико-методичних понять, методів і технологій ознайомлення з літературними творами для дітей; засвоєння студентами основних етапів розвитку дитячої літератури та основ літературознавства; формувати вміння сприймати літературний твір для дітей як мистецтво слова; вивчення теоретико-практичних питань організації навчання української мови у початкових класах, мовної підготовки молодших школярів відповідно до державних і європейських стандартів; висвітлення наукових концепцій, розкриття сутності дидактико-методичних понять, методів і технологій сучасного уроку української мови у початкових класах.

Завдання навчальної дисципліни

Відповідно до Освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта дисципліна «Рідномовна освіта з методикою навчання» забезпечує формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність - здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання учнів початкової школи із застосуванням теорії та методики початкової освіти в типових і невизначених умовах системи початкової освіти.

1) загальні

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

2) додаткові спеціальні (фахові) компетентності (ДКС-2)

- **ДКС-2.1** Здатність до застосування професійно профільованих дидактичних, лінгвістичних і літературознавчих, проектно-технологічних, природничо-наукових та математичних знань і практичних умінь в освітньому процесі початкової школи.

- **ДКС-2.2** Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.

- **ДКС-2.3** Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в початковій ланці освіти.

- **ДКС-2.4** Здатність розв'язувати стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

- **ДКС-2.5** Здатність добирати доцільні технології, методи, засоби, форми навчання, відповідно до особливостей учнів класу.

2. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до Освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта дисципліна «Рідномовна освіта з методикою навчання» забезпечує оволодіння такими результатами навчання:

ДПР-2.1 Володіти умінями й навичками, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування професійно зорієнтованих задач.

ДПР-2.2 Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегіями їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів.

ДПР-2.3 Проектувати, моделювати, організовувати освітній процес у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу/ теми, проектів уроків, оцінювати навчальні досягнення здобувачів початкової освіти, здійснювати рефлексивні та коригувальні дії щодо перебігу та результатів освітнього процесу.

ДПР-2.5 Застосовувати доцільні технології, методи, форми й засоби навчання та забезпечувати взаємодію суб'єктів освітнього процесу під час його здійснення.

ДПР-2.8 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в початковій освіті та взаємодії з сім'єю.

3. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Усього	Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ							
Тема 1. Теоретико-методологічні засади побудови курсу Методика навчання української мови	10	2	2	2		4	
Тема 2. Наукові засади методики навчання грамоти	11	2	2	2		5	
Модульний контроль	2						
Разом	23	4	4	4		9	
Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ							
Тема 3. Методика вивчення граматики (морфології, морфеміки) в початкових класах	12	2	2	2	2	4	
Тема 4. Методика вивчення граматики (синтаксису і пунктуації) в початкових класах	13	2	2	2	2	5	
Модульний контроль	2						
Разом	27	4	4	4	4	9	
Змістовий модуль 3. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОРФОГРАФІЇ							
Тема 5. Методика вивчення орфографії в початкових класах	15	2		4		9	
Модульний контроль	2						
Разом	17	2		4		9	
Змістовий модуль 4. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ							
Тема 6. Методика вивчення лексикології в початкових класах	19	2		8		9	
Модульний контроль	2						
Разом	21	2		8		9	
Змістовий модуль 5. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ							
Тема 7. Види мовленнєвої діяльності та методика їх вивчення у початкових класах	14	2	2	6		4	
Тема 8. Методика розвитку зв'язного мовлення учнів початкових класів	15	2	2	4	2	5	
Модульний контроль	2						
Разом	31	4	4	10	2	9	
Змістовий модуль 6. МЕТОДИКА КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ							
Тема 9. Зміст предмета "Літературне читання" та його методична реалізація на уроках у 2-4 класах	14	2	2	6		4	
Тема 10. Методика формування навичок літературного читання	15	2	2	4	2	5	
Модульний контроль	2						
Разом	31	4	4	10	2	9	
Семестровий контроль	30						
Усього	180	20	16	40	8	54	

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Усього	Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ							
Тема 1. Теоретико-методологічні засади побудови курсу Методика навчання української мови	15	2				13	
Тема 2. Наукові засади методики навчання грамоти	15		2			13	
Разом	30	2	2			26	
Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ							
Тема 3. Методика вивчення граматики (морфології, морфеміки) в початкових класах	15			2		13	
Тема 4. Методика вивчення граматики (синтаксису і пунктуації) в початкових класах	15				2	13	
Разом	30			2	2	26	
Змістовий модуль 3. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОРФОГРАФІЇ							
Тема 5. Методика вивчення орфографії в початкових класах	28			2		26	
Разом	28			2		26	
Змістовий модуль 4. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ							
Тема 6. Методика вивчення лексикології в початкових класах	30		2	2		26	
Разом	30		2	2		26	
Змістовий модуль 5. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ							
Тема 7. Види мовленнєвої діяльності та методика їх вивчення у початкових класах	17	2	2			13	
Тема 8. Методика розвитку зв'язного мовлення учнів початкових класів	15			2		13	
Разом	32	2	2	2		26	
Змістовий модуль 6. МЕТОДИКА КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ							
Тема 9. Зміст предмета “Літературне читання” та його методична реалізація на уроках у 2-4 класах	15	2				13	
Тема 10. Методика формування навичок літературного читання	15			2		13	
Разом	30	2		2		26	
Семестровий контроль							
Усього	180	6	6	10	2	156	

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

Тема 1. Теоретико-методологічні засади побудови курсу методики навчання української мови.

Методика навчання української мови як галузь лінгводидактичної науки. Предмет, завдання, структура методики навчання української мови як навчальної дисципліни. Методологічні засади лінгводидактики. Зв'язок методики з іншими науками. Основні методи дослідження лінгводидактичної дійсності. Внесок визначних лінгводидактів у розвиток науки. Стратегії розвитку критичного мислення учнів на уроках української мови.

Основні поняття теми: лінвістика, лінгводидактика, мова, мовлення.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 3, 4, 5]

Додаткові [1, 4]

Тема 2. Наукові засади методики навчання грамоти

Характеристика основних змістових ліній мовної освіти молодших школярів. Лінгвістичні основи методики навчання грамоти молодших школярів. Психофізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку. Добукварний період навчання грамоти в початкових класах. Букварний період навчання грамоти. Післябукварний період навчання грамоти. Структура й методика уроків читання і письма в різні періоди навчання грамоти.

Основні поняття теми: звуки, букви, склади, слова, речення, схема слова, звукова будова слова, методи навчання грамоти, звуковий аналітико-синтетичний метод навчання грамоти, основні періоди навчання грамоти.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2, 3, 4, 5]

Додаткові [1, 4]

Змістовий модуль 2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ

Тема 3. Методика вивчення граматики (морфології, морфеміки) в початкових класах

ГраMATика як розділ української мови. Предмет і завдання граматики. Розділи граматики. Методика вивчення граматики в початковій школі. Види граматичних розборів і методика їх проведення у початковій школі.

Морфеміка. Морфемна будова слова. Морфемний розбір слів і методика його проведення у початковій школі.

Морфологія як розділ граматики. Предмет і завдання морфології. Самостійні частини мови (іменник, прикметник, дієслово, числівник, займенник, прислівник). Службові частини мови (прийменник, частка, сполучник). Методика вивчення

морфології в початковій школі. Морфологічний розбір частин мови і методика його проведення у початковій школі. Використання технології «Мозкова атака» у процесі вивчення морфології.

Основні поняття теми: граматики, морфологія, морфеміка, частини мови, іменник, прикметник, дієслово, прислівник, прийменник, будова слова, префікс, корінь, суфікс, основа, закінчення.

Рекомендовані джерела

Основні: [1, 2, 4];

Додаткові: [2, 5, 6]

Тема 4. Методика вивчення граматики (синтаксису і пунктуації) в початкових класах

Синтаксис як розділ граматики. Предмет і завдання синтаксису.

Види речень за метою висловлювання. Види речень за інтонаційним оформленням. Види речень за будовою.

Синтаксична будова висловлювання. Речення. Різні типи речень за метою висловлювання та інтонацією. Зв'язок слів у реченні. Текст та його ознаки. Заголовок тексту. Структурні елементи тексту. Різновиди тексту. Методика вивчення тексту в початковій школі. Методика вивчення синтаксису в початковій школі.

Синтаксичний розбір речення і методика його проведення у початковій школі.

Пунктуація. Основні правила пунктуації, які вивчаються в початкових класах ЗЗСО. Методика вивчення пунктуації в початковій школі.

Основні поняття теми: словосполучення, речення, текст, заголовок тексту, абзац, крапка, кома, знак оклику, види речень за інтонацією, види речень за метою висловлювання.

Рекомендовані джерела

Основні: [2, 4, 5];

Додаткові: [2, 5, 6]

Змістовий модуль 3. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОРФОРГАФІЇ

Тема 5. Методика вивчення орфографії в початкових класах

Орфографія і методика її вивчення у початковій школі. Методика вивчення груп орфографічних правил. Умови формування орфографічної грамотності молодших школярів. Психологічні основи методики навчання орфографії. Правила правопису. Система орфографічних вправ і їх роль у набутті учнями міцних орфографічних навичок. Види правописних вправ. Методика проведення орфографічного розбору.

Методика роботи над фонетичними написаннями. Засвоєння молодшими школярами морфологічних написань. особливості засвоєння смислових написань. Запам'ятовування історичних написань. Робота над попередженням орфографічних помилок. Навчальні диктанти і їх місце у здобутті учнями орфографічно правильного письма. Застосування технології «гронування» у процесі вивчення орфографії.

Основні поняття теми: орфографія, орфографічні правила, види орфографічних

вправ.

Рекомендовані джерела

Основні: [2, 4, 5];

Додаткові: [1, 4, 5].

Змістовий модуль 4. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКИ

Тема 6. Методика вивчення лексикології в початкових класах

Методика вивчення елементів лексикології. Завдання вивчення лексикології в початковій школі. Наукові засади методики навчання елементів лексикології в початковій школі. організація вивчення лексикології на уроках української мови. Основні принципи опрацювання лексичних тем. Види вправ із лексики.

Поняття про слово. Робота над переносним значенням слів. Робота з багатозначними словами. робота над синонімами. Засвоєння молодшими школярами явища омонімії. Методика лексичного розбору. Елементи фразеології в навчанні рідної мови. Характеристика словника молодшого школяра. Словникова робота в початковій школі. Методика вдосконалення дитячого мовлення на лексичному рівні. Словниково-логічні вправи. Методика роботи з діалектизмами з використанням стратегії «асоціативний куш».

Основні поняття теми: лексика, лексичні одиниці, багатозначні слова, омоніми, синоніми, антоніми, пароніми, фразеологічні звороти, діалектизми.

Рекомендовані джерела

Основні: [2, 4, 5];

Додаткові: [1, 4, 5].

Змістовий модуль № 5 МЕТОДИКА РОЗВИТКУ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Тема 7. Види мовленнєвої діяльності та методика їх вивчення у початкових класах

Види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо) та методика їх навчання у початкових класах ЗЗСО. Особливості створення продуктивних та рецептивних видів мовленнєвої діяльності. Методика удосконалення усних видів мовленнєвої діяльності у початкових класах ЗЗСО. Методика навчання учнів початкових класів читання. Методика навчання учнів початкових класів письма.

Основні поняття теми: письмо, аудіювання, говоріння, читання, види мовленнєвої діяльності.

Рекомендовані джерела

Основні: [2, 4, 5];

Додаткові: [1, 4, 5]

Тема 8. Розвиток зв'язного мовлення учнів початкових класів

Монологічне і діалогічне мовлення. Види монологу (опис, розповідь, міркування). Функціональні особливості розповіді. Методика використання стратегії «кубування» в процесі навчання розповіді у початкових класах ЗЗСО. Функціональні особливості

опису. Одночасність подій в описі. Види опису. Методика інтегрованого тематично-проектного навчання опису у початкових класах ЗЗСО. Функціональні особливості міркування, як логічної категорії. Структурні компоненти міркування. Методика інтегрованого тематично-проектного навчання учнів початкових класів створювати тексти-міркування.

Переказ. Види переказу. Особливості навчання різним видам переказу учнів у початкових класів ЗЗСО. Різниця між різними видами переказу. Методика навчання вибіркового переказу. Методика навчання стислого переказу. Методика навчання творчого переказу.

Види творів та методика навчання їх написання у початковій школі. Твори – монологи. Твір – опис та методика його написання у початковій школі. Твір – розповідь та методика його написання у початкових класах ЗЗСО. Твір – роздум та методика його написання у початковій школі. Твори, які включають в себе діалоги.

Основні поняття теми: опис, розповідь, міркування, діалог, монолог, твір, переказ.

Рекомендовані джерела

Основні: [2, 4, 5];

Додаткові: [1, 4, 5]

Змістовий модуль 6. МЕТОДИКА КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

Тема 9. Зміст предмета “Літературне читання” та його методична реалізація на уроках у 2-4 класах

Історичні передумови започаткування літературної освіти в початковій школі. Літературне читання як навчальний предмет. Сутність і змістові лінії літературної освіти. Коло читання. Принципи визначення змісту читання Літературний розвиток учнів на уроках читання на основі стратегії ЗХД. Мовленнєвий розвиток учнів на уроках читання. Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного.

Основні поняття теми: коло читання, літературна освіта, зміст читання, процес читання.

Рекомендовані джерела

Основні: [2, 4, 5];

Додаткові: [1, 4, 5]

Тема 10. Методика формування навичок літературного читання

Уроки класного читання їх мета і завдання в початкових класах. Класифікація уроків читання в початкових класах Дидактична структура уроку ознайомлення з новим твором. Робота з текстом. Уроки узагальнення вивченого матеріалу. Нестандартні уроки читання.

Якісне читання, його характеристика. Способи, види і форми учнівського читання. Свідоме читання. Словникова робота на уроках читання.

Смисловий і структурний аналізи твору. Правильне читання. Прийоми вироблення правильного читання. Швидке читання. Формування навичок швидкого читання. Виразне читання. Система роботи для його формування.

Основні поняття теми: якості читання, види читання, якості читання, прийоми вироблення навичок якісного читання.

Рекомендовані джерела

Основні: [1, 4, 7];

Додаткові: [2, 3, 6]

5. Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		К-сть одиниць	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів	К-сть одиниць	Макс. к-сть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	-	-	-	-	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	4	4	5	5	5	5
Відвідування лабораторних занять	1	-	-	2	2	-	-	-	-	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	-	-	-	-	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	2	20	4	40	5	50	5	50
Робота на лабораторному занятті	10	-	-	2	20	-	-	-	-	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			76		98		53		75		120		120
Максимальна кількість балів		542											
Розрахунок коефіцієнта		9,03											

5.1. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Кількість балів
1	Аналіз програми НУШ щодо змісту добукварного, букварного та післябукварного періоду навчання грамоти.	9	5
2	Заповнення зошитів для письма з друкованою основою	9	5
3	Підготувати методичні комплекти з відематеріалами та інтерактивними сторінками до однієї з тем змістового модулю.	9	5
4	Складання конспектів уроків з написання переказів (а/детального, б/ стислого, в/ вибіркового).	9	5
5	Складання конспектів уроків з розвитку зв'язного мовлення (2.3.4. класи).	9	5
6	Групування творів підручників «Літературне читання» 2 кл. по жанрах, визначення їх тематичного спрямування; короткі розповіді про їх авторів.	9	5
	Разом	54	30

5.2 Критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань – 1 бал; повний обсяг їхнього виконання – 1 бал; якість виконання навчальних завдань – 1 бал; академічна доброчесність – 1 бал; творчий підхід до виконання завдань – 1 бал. Максимальна кількість балів за виконання одного завдання для самостійної роботи – 5 балів. Детальніше критерії оцінювання самостійної роботи подано в електронному навчальному курсі до дисципліни (URL: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21583>)

5.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі модульних контрольних робіт, кожна з яких відповідає завданням окремого змістового модулю. Модульна контрольна робота здійснюється шляхом комп'ютерного тестування (25 тестових завдань). Кожне правильно виконане тестове завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, які студент може набрати за виконання модульної контрольної роботи, = **25 балів**.

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
23 - 25	відмінний рівень знань у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
20 - 22	високий рівень знань у межах обов'язкового матеріалу без грубих помилок
18 - 19	достатній рівень знань з незначною кількістю помилок
16 - 17	посередній рівень знань із значною кількістю недоліків
12 - 15	мінімально можливий допустимий рівень знань
0 - 12	низький рівень знань, необхідне доопрацювання навчального матеріалу

5.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестрове оцінювання здійснюється у формі екзамену з дисципліни «Рідномовна освіта з методикою навчання». Форма проведення письмова (комп'ютерне тестування). За правильну відповідь на кожне запитання тесту студент отримує 1 бал.

Максимальна кількість балів за виконання тесту – 40. Мінімальна кількість балів за складання іспиту становить 1 бал.

У сумі бали за вивчення навчальної дисципліни та за іспит складають 100 балів. Вищесказане вираховується наступною формулою : $(X/9.03)+40$ (екзамен) = 100 б., де X – загальна кількість балів за навчальну дисципліну

5.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

- Методика навчання української мови як галузь лінгводидактичної науки.
- Предмет, завдання, структура методики навчання української мови як навчальної дисципліни.
- Специфіка шкільного предмета «Українська мова» в початкових класах. Діючі підручники для початкової школи.
- Зв'язок методики з іншими науками. Методологічні засади лінгводидактики.
- Основні методи дослідження лінгводидактичної дійсності.
- Внесок визначних лінгводидактів у розвиток науки. Джерела вивчення курсу.
- Характеристика основних змістових ліній мовної освіти молодших школярів.
- Принципи побудови шкільних підручників з навчання грамоти.
- Лінгвістичні основи методики навчання грамоти молодших школярів.
- Психофізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку.
- Характеристика сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти. Основні періоди та етапи навчання грамоти за цим методом.
- Основні навчально-виховні завдання добукварного періоду.
- Форми виявлення ступеня готовності дітей до навчання грамоти.
- Методика розвитку усного мовлення й мислення дітей у добукварний період.
- Методика формування початкових уявлень про слово, речення, висловлювання.
- Методика ознайомлення учнів з фонетичними уявленнями. Розвиток фонетичного слуху. Робота над усуненням вад мовлення.
- Методика підготовки першокласників до письма. Особливості навчання письма ліворуких учнів.
- Характеристика дидактичного матеріалу, засобів унаочнення.
- Три етапи букварного періоду навчання грамоти. Завдання кожного з них.
- Види аналітико-синтетичних вправ на кожному етапі букварного періоду, методика проведення.
- Види словникових та словниково-логічних вправ, методика проведення.
- Методика роботи над реченням і зв'язним текстом у період навчання грамоти. Прийоми опрацювання тексту та сюжетного малюнка.
- Методика формування навичок безвідривного письма слів. Прийоми вироблення ритмічного письма.

- Графічна будова букви, методичні прийоми пояснення елементів друкованих та писаних букв.
- Методика ознайомлення з новою буквою та звуками, які вона позначає на письмі.
- Післябукварний період навчання грамоти. Основні його завдання.
- Зміст, структура і методика уроків мови в добукварний період навчання грамоти.
- Структура й методика уроків читання в букварний період.
- Структура й методика уроків письма в букварний період.
- Особливості уроків читання в післябукварний період.
- Психолого-лінгвістичні основи методики розвитку зв'язного мовлення учнів.
- Структура й зміст програми з розвитку мовленнєвих умінь, формування культури мовлення й етики мовного спілкування учнів 1-4 класів.
- Основні напрями роботи з розвитку мовлення учнів на вимовному, лексичному, синтаксичному рівнях.
- Прийоми навчання зв'язних висловлювань молодших школярів. Комплексні вправи з розвитку зв'язного мовлення.
- Місце переказів у системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Вимоги до навчальних переказів.
- Види переказів. Підготовка до їх написання.
- Методика проведення детального, вибіркового, стислого переказів.
- Мовні помилки, їх класифікація.
- Методика попередження й виправлення мовних помилок.
- Місце творів у системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Вимоги до них.
- Класифікація учнівських творів. Основні етапи роботи над учнівським твором.
- Особливості підготовчої роботи до складання творів різних видів.
- Критерії й норми оцінювання учнівських переказів й творів.
- Ознайомлення школярів з прямим і переносним значенням слова, багатозначними словами, найпоширенішими омонімами.
- Синоніми, антоніми, методика їх опрацювання на уроках рідної мови. Методика опрацювання фразеологічних одиниць з молодшими школярами.
- Прийоми розвитку діалогічного й монологічного мовлення молодших школярів.
- Мета, завдання, зміст навчання елементів фонетики, граматики, орфографії в початковій школі.
- Структурування курсу української мови в початковій школі. Структура підручника з мови, його функції. Принцип розташування матеріалу за роками навчання.
- Процес формування граматичних понять в учнів та обсяг граматичних визначень, засвоєння їх учнями.
- Сучасні методи і прийоми навчання елементів фонетики, граматики, орфографії. Прийоми програмованого навчання; застосування комп'ютера.
- Формування поняття про речення та його типи.
- Методика поетапного засвоєння понять «основа речення», «головні й другорядні члени речення».
- Методика роботи над засвоєнням синтаксичного зв'язку між членами речення.
- Ознайомлення з однорідними членами речення.

- Практичне ознайомлення зі складним реченням.
- Види вправ із синтаксису й пунктуації.
- Методика вивчення іменника за лінійно-концентричним принципом навчання.
- Методика ознайомлення з прикметником на уроках рідної мови.
- Методика вивчення дієслова.
- Методика вивчення числівника, займенника, прислівника в початкових класах.
- Методика роботи над прийменниками, сполучниками.
- Види вправ. Методика проведення морфологічного розбору.
- Місце й завдання роботи з вивчення теми «Будова слова». Труднощі вивчення теми, їх причини.
- Особливості роботи з ознайомлення з основою слова і його закінченням, коренем, префіксом, суфіксом, їх роллю у словозміні й словотворенні. Морфемний розбір слів.
- Методика формування уявлення про фонетичну систему української мови у зв'язку з графікою й орфоєпією.
- Принципи української орфографії. Граматичний та антиграматичний напрями в методиці навчання орфографії.
- Уявлення про орфограму. Класифікація орфограм.
- Орфографічні правила. Особливості роботи з ними.
- Методи і прийоми навчання орфографії
- Робота над орфографічними помилками.
- Типи і структура уроків української мови, вимоги до їх планування, підготовки й проведення.
- Основні етапи комбінованого уроку.
- Контрольні уроки та уроки аналізу контрольних робіт.

5.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 180 год.: лекції – 20 год., практичні заняття – 40 год., семінарські заняття – 16 год., лабораторні заняття – 8 год., самостійна робота – 54 год., модульний контроль – 12 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі	ЗМ I			ЗМ II			ЗМ III		ЗМ IV		
Назва модуля	ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ			МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ			МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОРФОРГАФІЇ		МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКИ		
К-сть балів за модуль	76			98			53		75		
Теми лекцій (відвідування – 10 балів)	Теоретико-методологічні засади побудови курсу методики навчання української мови.	Наукові засади методики навчання граматики		Методика вивчення граматики (морфології, морфеміки) в початкових класах		Методика вивчення граматики (синтаксису і пунктуації) в початкових класах		Методика вивчення орфографії в початкових класах		Методика вивчення лексики в початкових класах	
Теми семінарських занять (відвідування та робота під час заняття – 8*11= 88 балів)	Стратегії розвитку критичного мислення учнів на уроках української мови	Методика навчання граматики в початковій школі.		ГраMATика і методика її вивчення у початковій школі	Частини мови та методика їх вивчення в початковій школі						
Теми практичних занять (відвідування та робота під час заняття – 20*11= 220 балів)		Фонетичне членування потоку мовлення. Чергування голосних і приголосних звуків	Склад, звук і методика їх вивчення у початковій школі		Морфемна будова слова та методика його вивчення в початковій школі.	Види граматичного розбору і методика їх вивчення у початковій школі		Методика вивчення груп орфографічних правил в початкових класах ЗЗСО	Методика проведення орфографічного розбору	Методика вивчення лексики в початковій школі	Антоніми і синоніми і методика їх вивчення в початкових класах
Теми лабораторних занять (відвідування та робота під час заняття – 4*11= 44 бали)						Види речень за метою висловлювання і методика їх вивчення в початковій школі	Синтаксичні особливості тексту та методика їх вивчення в початковій школі				Слова з прямим та переносним значенням. Багатозначні слова та методика їх вивчення в початкових класах ЗЗСО
Самостійна робота (5*5=30 балів)	5 балів			5 балів			5 балів		5 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 25 балів			Модульна контрольна робота № 2 25 балів			Модульна контрольна робота № 3 25 балів		Модульна контрольна робота № 4 25 балів		
Підсумковий контроль											

Модулі	ЗМ V					ЗМ VI				
Назва модуля	МЕТОДИКА РОЗВИТКУ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ					МЕТОДИКА КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ				
К-сть балів за модуль										
Теми лекцій (відвідування – 10 балів)	Види мовленнєвої діяльності та методика їх вивчення у початкових класах ЗСЗО				Розвиток зв'язного мовлення учнів початкових класів		Зміст предмета “Літературне читання” та його методична реалізація на уроках у 2-4 класах			Методика формування навичок якісного читання
Теми семінарських занять (відвідування та робота під час заняття – 8*11= 88 балів)	Види мовленнєвої діяльності у методиці навчання української мови у початкових класах ЗСЗО				Методика мовленнєвого розвитку учнів у початкових класах		Методична реалізація змістових ліній на уроках літературного читання			Методика проведення уроків позакласного читання у початкових класах ЗСЗО
Теми практичних занять (відвідування та робота під час заняття – 20*11= 220 балів)	Рецептивні види мовленнєвої діяльності та особливості їх творення	Продуктивні види мовленнєвої діяльності та особливості їх творення	Усні та писемні види мовленнєвої діяльності та особливості їх творення	Функціональні особливості розповіді, як виду монологічного мовлення	Функціональні особливості опису і міркування, як видів монологічного мовлення	Методика проведення уроків літературного читання.	Методика проведення уроків позакласного читання.	Використання ІК технологій на уроках літературного читання	Особливості вивчення творів різних жанрів на уроках літературного читання Система роботи з дитячою книжкою	Методика формування навичок якісного читання
Теми лабораторних занять (відвідування та робота під час заняття – 4*11= 44 балів)					Типи уроків з розвитку зв'язного мовлення молодших школярів					Вправи на формування навичок швидкого читання
Самостійна робота (6*5=30 балів)	5 балів					5 балів				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 5 25 балів					Модульна контрольна робота № 6 25 балів				
Підсумковий контроль										

7. Рекомендовані джерела

Основні

1. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі : метод. посіб. К.: Освіта, 2014. 268 с.
2. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. К.: Літера ЛТД, 2011. 364 с.
3. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс: Посібник для студентів пед. університетів та інститутів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентиліук. К. : Ленвіт, 2011. 366 с.
4. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1-2 класи. К.: ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018. 240 с.
5. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти: підруч. для студентів пед. фак. К.: Грамота, 2012. 416 с.

Додаткові

1. Вашуленко М.С. Орфоєпія і орфографія в 1 – 3 класах К. : Рад. шк., 2012. 103 с.
2. Вашуленко М.С. Удосконалення змісту і методики навчання рідної мови в 1-4 класах К.: Рад. школа, 2011. 35 с.
3. Гудзик І. П. Аудіювання українською мовою: посіб. К.: Педагогічна думка, 2003. 144 с.
4. Мацько Л.І. Українська мова як засіб формування національної свідомості Українська мова як державна в Україні : зб. матеріалів. К. : 2016. С.74–82.
5. Методика викладання української мови: навч. посібник /С. І. Дорошенко, М. С. Вашуленко, О. І. Мельничайко та ін.; за ред. С. І. Дорошенка. 2-е вид. перероб. і допов. К.: Вища шк., 2010. 398 с.
6. Пономарьова К. І. Формування в молодших школярів умінь будувати зв'язні висловлювання. Поч. школа. 2013. № 11. С.29–33.
7. Тоцька Н. І. Фонетика української мови та її вивчення в початкових класах . К.: Рад. шк. 2014. 176 с.
8. Трунова В. А. Вивчення української мови молодшими школярами в умовах багатомовності. URL:<http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/25609/1/Trunova.pdf>
9. Ситченко А. Л. До питання модернізації навчання літератури. Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогіки НАПН України (протокол № 6 від 25 квітня 2019 р.), 354. URL:<http://undip.org.ua/upload/iblock/4c4/zbirnyk-materialiv-voloshyns%60ki-chytannya.pdf#page=355>
10. Хома, О. М. Методика навчання української мови з каліграфією URL:http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3268/1/Homa_Methodology_teaching_Ukrainian.pdf
11. Державний стандарт початкової освіти URL:<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>

12. Концепція «Нова українська школа» URL:
https://rada.info/upload/users_files/40056237/e74a979f4f08da6b69a20b361f400756.pdf
13. Типова освітня програма розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна
URL:http://www.yrok.net.ua/load/nova_ukrajinska_shkola/normativna_baza_nush/tipova_osvitnja_programa_pid_kerivnictwom_r_b_shijana/316-1-0-7365
14. Типова освітня програма розроблена під керівництвом О.Я. Савченко
URL:http://www.yrok.net.ua/load/nova_ukrajinska_shkola/normativna_baza_nush/tipova_osvitnja_programa_rozrobлена_pid_kerivnictwom_o_ja_savchenko/316-1-0-7364